

Huvudman

Tyresö kommun
kommun@tyreso.se

Beslut

Datum 2026-03-20

Dnr SI 2025:11664

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundläggande vuxenutbildning C3L Tyresö Komvux i Tyresö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att senast den **9 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Tyresö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Tyresö kommun ska vidta följande åtgärder

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

1. Se till att personal och elever får övning i hur de ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Inkom med dokumentation om när och hur övning har genomförts samt vilka som deltog. Inkom med rutin för när övningar ska genomföras fortsättningsvis (2 kap 34 a första stycket samt 6 a kap. 3 § 2 skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser beredskapsplan, tillträde till lokalerna samt undervisning utifrån syfte och centralt innehåll.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Tyresö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid C3L Tyresö komvux följer gällande bestämmelser om beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer, tillträde till lokalerna samt undervisning utifrån syfte och centralt innehåll. samt bestämmelser om syfte och centralt innehåll.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, studie- och yrkesvägledare, specialpedagog och rektorn, samt lektionsobservationer mellan den 20 och 21 januari 2026. En kompletterande intervju med rektorn genomfördes den 12 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat kursplaneringar för olika grupper i svenska som andraspråk grundläggande samt dokument rörande verksamhetens säkerhetsarbete. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

C3L, Tyresö Komvux, bedriver utbildning för vuxna och tillhandahåller studievägledning i en byggnad där det också finns en gymnasieskola. Studie- och yrkesvägledare som finns i verksamhetens lokaler vägleder både befintliga komvuxelever och kommunens medborgare.

Beredskapsplan

Rektorn beskriver i intervju att verksamheten C3L samverkar med gymnasieskolan i vissa frågor när det gäller arbete med säkerhet. Skolinspektionen har vid tillsynen granskat tre dokument som rör arbetet med säkerhet: "Instruktioner vid utrymningslarm för C3L", "Vid akuta situationer Tyresö gymnasium och Komvux" samt "Riktlinjer för trygghet och säkerhet för gymnasie- och vuxenutbildningen".

De tre dokumenten berör delvis olika aspekter av verksamhetens säkerhetsarbete. Dokumentet "Instruktioner vid utrymningslarm för C3L" innehåller rutiner vid utrymningslarm inklusive fördelning av roller och vem som ansvarar för vad vid utrymning i verksamheten C3L. Rektorn anges som ytterst ansvarig och i dokumentet beskrivs vad utredningsledare och utrymningssamordnare ansvarar för vid en utrymning. Dokumentet innehåller också rutiner vid inrymning; grunder för säker inrymning, vem som kan beordra en inrymning samt att information förmedlas genom skolans högtalarsystem. Dokumentet beskriver också var elever ska samlas vid en utrymning samt vem som kan ge klartecken till återgång. Namn och kontaktuppgifter till verksamhetens nuvarande rektor och biträdande rektorer finns.

Dokumentet "Vid akuta situationer Tyresö gymnasium och Komvux" innehåller bland annat kontaktuppgifter till skolledare på C3L Tyresö komvux och kontaktuppgifter till skolledare på Tyresö gymnasium. Vidare finns information om hur utrymning går till och vem som kan beordra den, samt information om tillvägagångssätt vid akuta situationer som brand och sjukdom.

Det tredje dokumentet är "Riktlinjer för trygghet och säkerhet för gymnasie- och vuxenutbildningen" och rör Tyresö kommuns trygghets- och säkerhetsarbete. I en bilaga till dokumentet finns rutiner och förhållningssätt vid olika situationer beskrivet, bland annat vid olika former av hot exempelvis via mejl eller telefon och rutiner om risk för hot föreligger vid ensamarbete.

Rektorn uppger i intervju att de tre dokumenten rörande säkerhetsarbete är uppdaterade 2023, 2024 respektive "för några år sedan". Rektorn beskriver vidare att verksamheten behöver utveckla arbetet med en beredskapsplan samt att ett möte angående beredskapsplan är inplanerat tillsammans med ansvarig person på gymnasieskolan.

Löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer

Vid en kompletterande intervju den 12 mars 2026 uppger rektorn att ett utkast till beredskapsplan är framtaget och att förvaltningen ska ta ställning till utkastet innan den kommuniceras till personal. Rektorn uppger att i utkastet till beredskapsplan finns olika rutiner beskrivna samt att identifiering av risker ingår. Vidare beskriver rektorn i kompletterande intervju att säkerhet diskuteras på olika möten. Rektorn uppger att skolans utvecklingsgrupp i samband med händelser i omvärlden diskuterar eventuell påverkan på verksamheten, samt att säkerhet och trygghet även tas upp på medarbetarsamtal. Rektorn beskriver i intervju att verksamheten har arbetat med olika sätt att nå ut till personalen vid en akut händelse, exempelvis genom att implementera en app samt genom att ta ställning till och utreda användning av ett befintligt högtalarsystem.

Lärare, studie- och yrkesvägledare och specialpedagogen samt rektorn uppger att olika insatser har genomförts för att ha beredskap inför allvarliga våldssituationer eller hot om våld. Bland annat uppger personalen att en större övning genomfördes för några år sedan i samverkan med gymnasieskolan där räddningstjänst medverkade och bland annat inrymning tränades. Rektorn uppger i kompletterande intervju att personal och några elevgrupper deltog i den övning som genomfördes 2023 i samverkan med flera externa aktörer men att inga övningar har genomförts efter detta. Lärare uppger i intervju att det i samband med brandövningar genomförs övningar i utrymning och samling på avsedda platser.

Lärare uppger i intervju att de informerar elever om inrymning och utrymning vid periodstarter men att det inte finns någon nedskriven rutin om detta. Lärare beskriver vidare att det i verksamhetens klassrum finns ett dokument med instruktioner om inrymning och utrymning uppsatt.

Studie- och yrkesvägledare, specialpedagog och rektor beskriver att verksamheten har rutiner för hur möten ska genomföras med enskilda personer och rutiner för ensamarbete kvällstid. Rutinerna innefattar bland annat att välja lämpligt mötesrum, ha en kollega med sig vid möten samt rutiner för digital kontakt med skolledningen för lärare som arbetar kvällstid.

Tillträde till lokalerna

Rektor, lärare, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare beskriver att entrédörren till verksamheten alltid hålls låst samt att kod till dörren byts regelbundet. Vid dörren anges att det är en entré för elever och lärare på komvux samt för besökare. Studie- och yrkesvägledare uppger vid intervju att det finns rutiner för att ta emot och släppa in personer som inte studerar

på skolan. Vidare uppger lärare och rektor i intervju att lärare informerar elever om vikten av att inte släppa in obehöriga personer i lokalerna. Lärare uppger i intervju att de tar kontakt och frågar om någon som verkar obehörig befinner sig i lokalerna. Rektor uppger vid en kompletterande intervju att personal kan ta hjälp av en kollega eller skolledning om någon behöver avvisas. Rektorn uppger vidare att i det utkast till beredskapsplan som nu har upprättats finns rutiner för att hantera obehöriga personer.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation (6 a kap. 3 § 1 skollagen).

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 2 skollagen).

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen).

Av en beredskapsplan ska framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation, och planen bör innehålla en planläggning för hur utrymning, inrymning och utestängning kan genomföras. Planen bör även inbegripa en översyn av de fysiska förutsättningarna i verksamhetens lokaler för att t.ex. identifiera säkra tillflyktsplatser, samt innefatta en rollfördelning som tydliggör vem som ansvarar för en specifik uppgift när en allvarlig våldssituation uppstår. (Prop 2024/25:160 s. 46, 157)

Vidare framgår av förarbetena att arbetet ska ske löpande innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter och att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (Prop 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende beredskapsplan samt tillträde till lokalerna. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid C3L, Tyresö komvux brister i förhållande till författningarnas krav på löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer.

Utredningen visar att löpande arbete finns bland annat i form av att beredskapsplanen uppdateras, att frågor om säkerhet diskuteras på möten samt att lärare informerar elever om inrymning och utrymning i samband med periodstarter. Av utredningen framgår dock att det visserligen har genomförts brandövningar där personal och elever utrymmer byggnaden men att inga övningar gällande en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation har genomförts sedan 2023.

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. Av förarbeten framgår att det inom ramen för ett löpande arbete med beredskap innefattas att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen, övningar för till exempel inrymning, utrymning och utestängning.

Skolinspektionen konstaterar att verksamheten visserligen har ett löpande arbete för att identifiera risker samt att informera elever om säkerhet vid inrymning och utrymning. Dock har övning gällande allvarlig våldssituation eller hot om allvarlig våldssituation inte genomförts sedan 2023, trots att arbetet bör utföras kontinuerligt. Att inga övningar har genomförts sedan 2023 är därmed en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Tyresö kommuns verksamhet vid C3L, Tyresö komvux uppfyller inte författningarnas krav vad gäller löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. Det finns därför skäl att förelägga Tyresö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisning utifrån syfte och centralt innehåll, svenska som andraspråk grundläggande nivå

C3L, Tyresö Komvux, bedriver undervisning i svenska som andraspråk på grundläggande nivå, övriga ämnen på grundläggande nivå tillhandahålls av annan utbildningsanordnare. Skolinspektionen har på plats vid tillsynsbesöket mottagit kursplaneringar för fem pågående kurser i svenska som andraspråk grundläggande nivå. En kursplanering rör svenska som andraspråk grundläggande delkurs 1 och 2 och övriga planeringar rör delkurs 3 och 4. I flera av kursplaneringarna finns hela terminen planerad medan det i någon kursplanering endast är ett pågående moment med skönlitteratur som beskrivs. Av kursplaneringarna framgår att lektioner innehåller arbete med olika delar av det centrala innehållet i svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Delar av det centrala innehållet som finns med i planeringar är exempelvis muntliga uppgifter, läsning av skönlitteratur och att skriva texter av olika slag. Skolinspektionen har i intervjuer med elever som läser svenska som andraspråk grundläggande och lärare som undervisar i kurserna ställt frågor kopplade till syfte och det centrala innehållet i svenska som andraspråk på grundläggande nivå, med särskild koppling till det centrala innehållet i delkurs 4.

Elever ger i intervju exempel på att kurser i svenska som andraspråk på grundläggande nivå omfattar olika muntliga presentationer, läsning av skönlitteratur av olika slag, att skriva olika typer av texter samt arbete med källkritik. Eleverna som läser en så kallad kombinationsutbildning, det vill säga en yrkesutbildning kombinerad med studier i svenska som andraspråk, beskriver vidare hur arbetet i svenska som andraspråk också är integrerat med de yrkeskurser eleverna läser. Lärare uppger i intervju att eleverna får arbeta med samtliga moment från det centrala innehållet och ger exempel på hur arbetet genomförs när det gäller muntliga presentationer, skönlitteratur samt skrivande. Vidare ger lärare exempel på progression, det vill säga hur arbetet fördjupas i de olika delkurserna exempelvis när det gäller källkritik i de olika delkurserna. Verksamhetens rektor säger i intervju att hon säkerställer att eleverna får ta del av allt centralt innehåll i samtliga kurser som ingår i deras utbildning bland annat genom regelbundna möten mellan biträdande rektor och lärare.

Rättslig reglering

För varje kurs på grundläggande nivå ska finnas en kursplan. Av kursplanen ska följande framgå: kursens syfte, kursens centrala innehåll och betygskriterierna för bedömning av kunskaper om kursen (20 kap. 5 och 6 §§ skollagen, 2 kap. 11 §§ förordningen om vuxenutbildning (SKOLFS 2011:1108) och aktuella ämnes- eller kursplaner).

Statens skolverk får meddela ytterligare föreskrifter om kursplaner för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, inklusive för nationella delkurser. Förordning (SKOLFS 2022:1623).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår inte annat än att utbildningen i svenska som andraspråk grundläggande utgår från kursens syfte och det centrala innehållet i ämnet svenska som andraspråk. Lärare och elever uppges i intervju att undervisningen omfattar moment som läsning av skönlitteratur, muntliga presentationer, att skriva olika typer av text samt arbete med källkritik. Vidare ger lärare exempel på hur arbete fördjupas i de olika delkurserna.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Erik Almqvist

X Anneli Flygare Rydell

Föredragande

Signerat av: Anneli Flygare Rydell

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Carl Bexell medverkat.